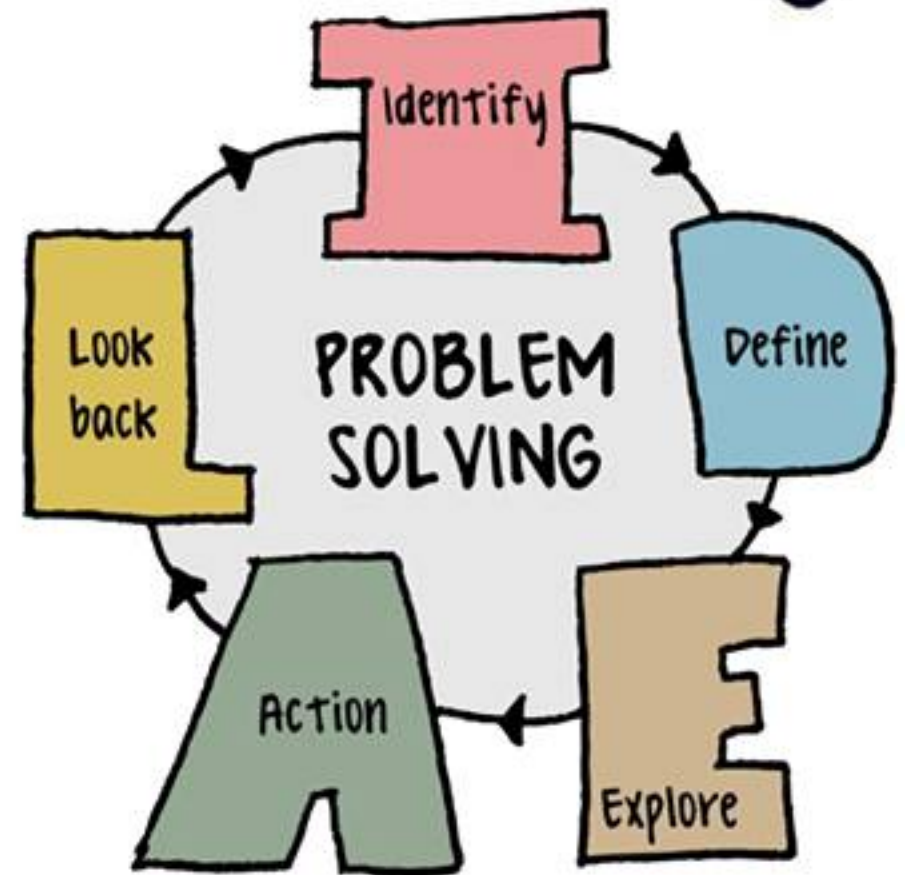

វិធីដោះស្រាយបញ្ហា

Problem Solving

មតិកា

១. សេចក្តីផ្តើម

២. ជំហានទាំងបួនរបស់លោក ប៉ូលៀ (George Polya 1957)

៣. យុទ្ធសាស្ត្រផ្សេងៗ ក្នុងការដោះស្រាយចំណោទបញ្ហា

១. សេចក្តីផ្តើម

Moral Civic Education-NIE

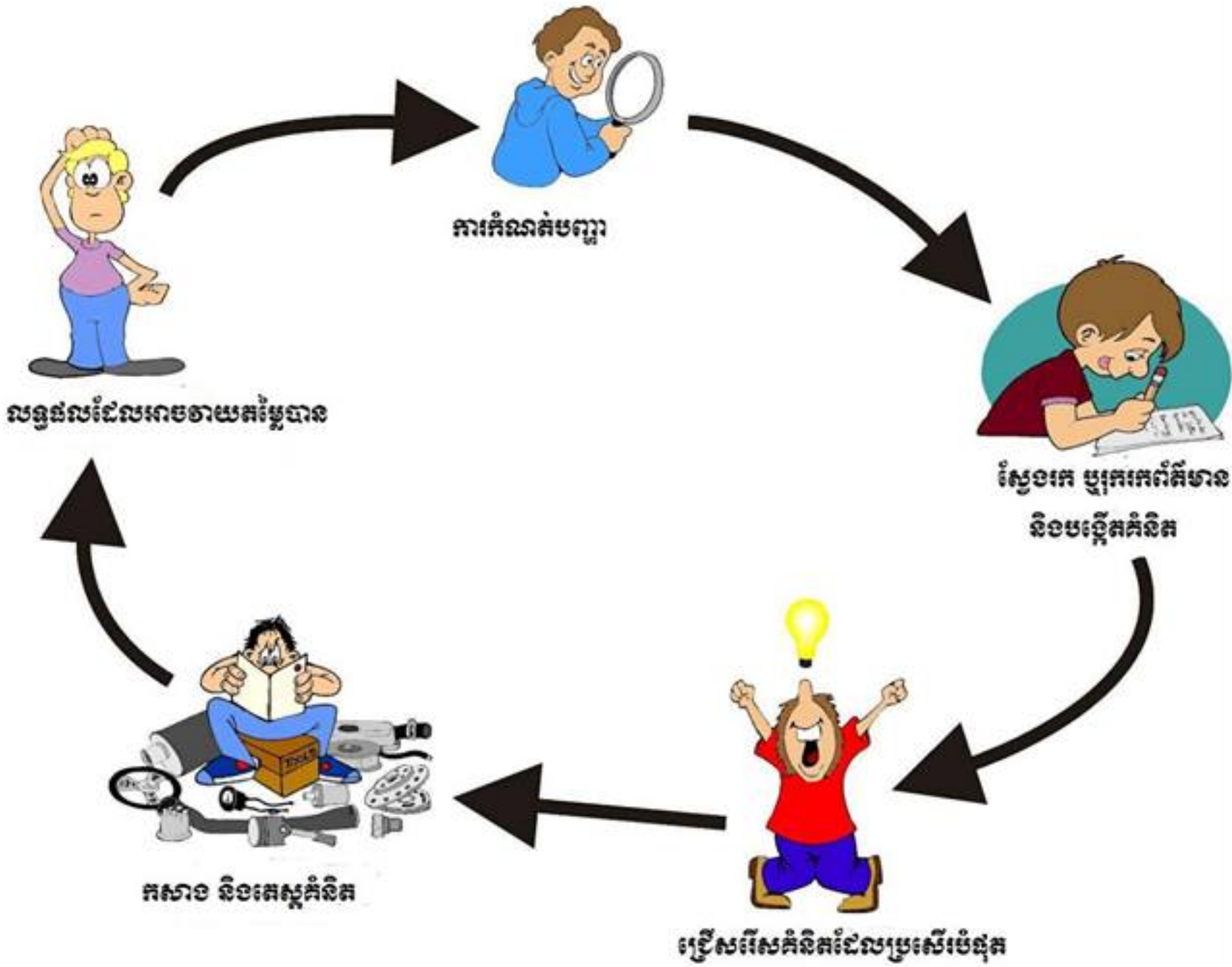

- វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបដោះស្រាយបញ្ហា វាគឺជាគោលវិធីបង្រៀនបែបសិស្សមជ្ឈមណ្ឌលមួយ ដែលគេប្រើប្រាស់ជាជំហាន ៗ ដើម្បីឱ្យសិស្សរៀនសូត្ររកដំណោះស្រាយនៃបញ្ហានិងឧបសគ្គនានានៅក្នុងបញ្ហាឬខ្លឹមសារដែលបានចោទសួរតាមរយៈការសាកល្បងហើយសាកល្បងទៀតច្រើនលើកច្រើនសារដោយវិធីផ្សេងៗរហូតដល់ពួកគេទទួលបានជោគជ័យ ។

- វាជាការចាំបាច់ណាស់សម្រាប់ឱ្យសិស្សទាំងអស់ចេះពីរបៀបដោះស្រាយបញ្ហានានា ឬគណនាលំហាត់នៅក្នុងចំណោមបញ្ហាណាមួយរបស់ខ្លឹមសារមេរៀន ដោយមិនចំពោះតែអ្នកសិក្សាលើមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យា វិទ្យាសាស្ត្រទេ អ្នកសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្រសង្គមក៏អាចប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រនេះនៅក្នុងថ្នាក់រៀន និងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃបានដែរ ។

១. សេចក្តីផ្តើម

Moral Civic Education-NIE

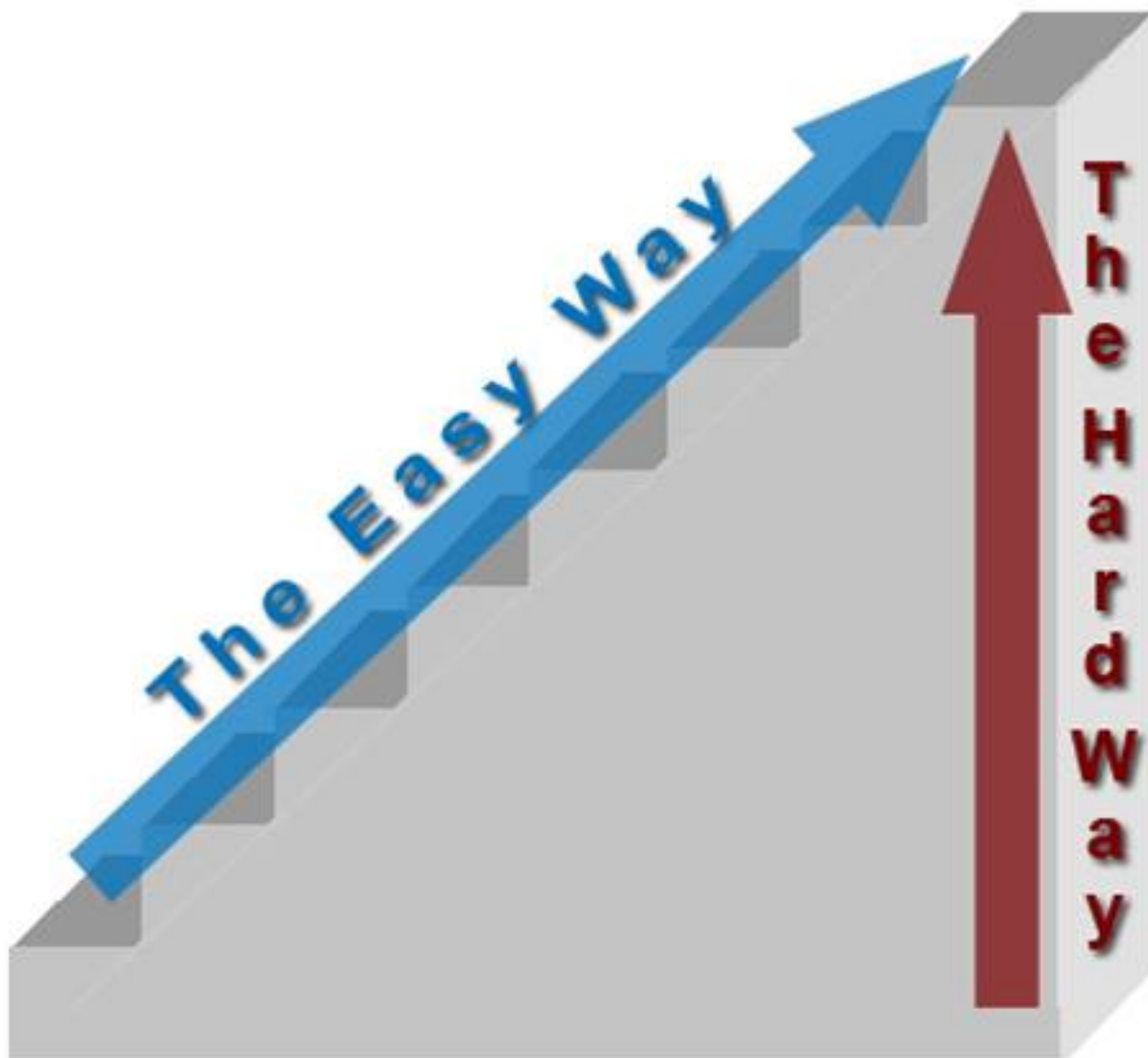
តើអ្វី វិធី ដោះស្រាយ បញ្ហា?

- បង្រៀន សិស្ស ឲ្យមាន ជំនាញ ដោះស្រាយបញ្ហា
- ហេតុនេះ គ្រូ ត្រូវ ដឹង គោល ការណ៍ និង យុទ្ធសាស្ត្រ ល្អ ដើម្បី ឲ្យ ពួកគេ ចេះ ដោះស្រាយ បញ្ហា ដោយ ខ្លួន ឯង ។
- ការ ជួយ សិស្ស ឲ្យ បង្ហាញ កំហុស ក្នុង ការ ដោះស្រាយ បញ្ហា របស់ គេ គឺ ជា ផ្នែក មួយ នៃ ការ អភិវឌ្ឍ ជំនាញ ដោះស្រាយ បញ្ហា ។

២. ជំហានក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា

Moral Civic Education-NIE

គោលដៅ

- លោក ប៉ូលៀ (១៩៩៧) បានពិពណ៌នាអំពីផែនការសម្រាប់ដោះស្រាយលំហាត់ និងការវិភាគបញ្ហា និងការបង្រៀនត្រូវមាន ០៤ ជំហាន ប្រទាក់ក្រឡា គ្នា ដូចខាងក្រោម៖
  ១. ការយល់បញ្ហា
  ២. ការបង្កើតផែនការ
  ៣. ការអនុវត្តផែនការ
  ៤. ការពិនិត្យមើលឡើងវិញ

២. ជំហានក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា

១. ការយល់ពីបញ្ហា (ផ្ដោតទៅលើការអានដោយម៉ត់ចត់ដើម្បីឱ្យដឹងថា អ្វីខ្លះជាបម្រាប់ និងជាសំណួរ តើគេចង់បានអ្វី ឬ ចង់រកអ្វី ?) (Understanding the problem)

Moral Civic Education-NIE

២. ជំហានក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា

២. ការបង្កើតផែនការ (ពិនិត្យមើលអ្វីជានិយមន័យ ទ្រឹស្តីបទ រូបមន្ត និងលក្ខខណ្ឌ ដែលប្រើក្នុងការដោះស្រាយដើម្បីរៀបចំផែនការជាក់លាក់មួយ) (Devising a plan)

២. ជំហានក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា

៣. ការអនុវត្តផែនការ (ដោះស្រាយតាមជំហាននីមួយៗ ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ)

(Carrying a plan)

២. ជំហានក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា

៤. ការពិនិត្យឡើងវិញ (ពិនិត្យមើលសារចុះសារឡើង តើការដោះស្រាយនោះ បានត្រឹមត្រូវដែរឬទេ ?) (Looking back)

២. ជំហានក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា

- ជំហានទី១ ៖ លើសពីយល់ តម្រូវឲ្យអ្នកដោះស្រាយចំណោទ និងលំហាត់ កំណត់ឲ្យបានច្បាស់អំពីលក្ខខណ្ឌដែលគេឲ្យ និងអ្វីដែលគេត្រូវរក ។
- ជំហានទី២ ៖ វិភាគអំពីទំនាក់ទំនងរវាងអ្វីដែលមិនស្គាល់ លក្ខខណ្ឌដែលគេឲ្យ និងចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ដែលទទួលបានកាលពីអតីតកាល ដើម្បីបង្កើតយុទ្ធវិធីសម្រាប់ដោះស្រាយចំណោទ និងលំហាត់ ។

២. ជំហានក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា

- ជំហានទី៣៖ ត្រូវពិនិត្យមើលថា តើ ជំហាន នីមួយៗ នៃ ដំណោះស្រាយ របស់ ខ្លួន ត្រឹមត្រូវ ឬទេ ?
- ជំហានទី៤៖ មុន ឈាន ដល់ ការ សន្តិដ្ឋាន មួយ ត្រឹមត្រូវ គេ ត្រូវ ត្រូវ តែ មាន ទំនាក់ទំនង ត្រឹមត្រូវ និង ភស្តុតាង គ្រប់គ្រាន់ ។ ហេតុនេះ យើង ត្រូវ ពិនិត្យ មើល ឡើងវិញ នូវ ប្រសិទ្ធភាព របស់ បញ្ហា ចម្បង នៃ បញ្ហា និង វិធីដោះស្រាយ របស់ យើង ថា តើ វា ត្រឹមត្រូវ ឬទេ ។

២. ជំហានក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា

Moral Civic Education-NIE

២. ជំហានទាំង៥របស់លោក Luther A. Mahan 1967៖

វិធីដោះស្រាយបញ្ហាមាន៥ជំហានគឺ៖

- ជំហានទី១៖ បញ្ជាក់បញ្ហា
- ជំហានទី២៖ វិភាគលើបញ្ហា ប្រមូលព័ត៌មានទាក់ទង
- ជំហានទី៣៖ ជ្រើសរើសសម្មតិកម្មមួយច្រើន
- ជំហានទី៤៖ សាកល្បងសម្មតិកម្ម
- ជំហានទី៥៖ សំយោគ និងធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន

៣. យុទ្ធវិធី ផ្សេងៗ ក្នុង ការ ដោះស្រាយ ចំណោទ បញ្ហា

■ លោក Larson (1983), Tsukahara (1994), Posamentier and Krulic (1998) បាន រក ឃើញ យុទ្ធវិធី ប្រហាក់ប្រហែល គ្នា ទាំង ១០ ដូច ខាង ក្រោម ៖

១. ការដោះស្រាយលំហាត់ស្រដៀងគ្នា ប៉ុន្តែ ងាយ ជាង

២. ការគូរូបតាង

៣. ការកំណត់ហេតុផលបែប ឡូស៊ីក

៤. ការស្រាយបញ្ជាក់ដោយប្រយោល

៣. យុទ្ធវិធី ផ្សេងៗ ក្នុង ការ ដោះស្រាយ ចំណោទ បញ្ហា

៥. ការស្រាយបញ្ជាក់ តាមអនុមានរួមគណិតវិទ្យា
៦. ការទស្សន៍ទាយ និង ធ្វើតេស្តបែបវេជ្ជាត
៧. ងាកទៅមើលនិយមន័យ
៨. ធ្វើការងារបញ្ហាស
៩. កែប្រែចំណោទ
១០. ពិសេសកម្ម និង ទូទៅកម្ម